EMİRHAN DONBAY

İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

MEDENİ USUL HUKUKU PRATİK ÇALIŞMA-1

OLAY

Murat İşlet, Kadıköy Moda'da açtığı yeni kafesinde kullanmak için, Kerem Satar'ın Bursa'da bulunan mobilya mağazasından, 14 Aralık 2018 tarihinde, 20.000 tutarında mobilya almıştır. Murat İşlet, mobilyaları aldığı gün 10.000 TL'yi ödemiş, geri kalan 10.000 TL ise 30 Aralık 2018 vadeli adi senede bağlanmıştır. Vade tarihi geldiğinde, işleri iyi gitmeyen Murat İşlet borcunu ödeyememiştir. Bunun üzerine Kerem Satar, 2 Ocak 2019 tarihinde ödeme yapması için Murat İşlet'e ihtar çekmiştir. İhtarın sonuçsuz kalması üzerine Kerem Satar, Murat İşlet' e karşı dava açmak üzere, 15 Ocak 2019 tarihinde, avukat arkadaşı Güven İnan 'a başvurmuştur.

SORU 1: **Avukat Güven İnan, davalının adresini bilmediği için dava dilekçesine yazamamıştır. Hâkim Hayri Kesin, dava dilekçesindeki bu eksikliği görmüş ve davayı reddetmiştir. Hâkim Hayri Kesin'in bu hareketi doğru mudur? Değerlendiriniz.**

Dava dilekçesinin içeriği

MADDE 119- (1) Dava dilekçesinde aşağıdaki hususlar bulunur:

- Mahkemenin adı.
- Davacı ile davalının adı, soyadı ve adresleri
- Davacının Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası.
- Varsa tarafların kanuni temsilcilerinin ve davacı vekilinin adı, soyadı ve adresleri.
- Davanın konusu ve malvarlığı haklarına ilişkin davalarda, dava konusunun değeri.
- Davacının iddiasının dayanağı olan bütün vakıaların sıra numarası altında açık özetleri.
- İddia edilen her bir vakıanın hangi delillerle ispat edileceği.
- Dayanılan hukuki sebepler.
- Açık bir şekilde talep sonucu.
- Davacının, varsa kanuni temsilcisinin veya vekilinin imzası.

(2) Birinci fıkranın (a), (d), (e), (f) ve (g) bentleri dışında kalan hususların eksik olması hâlinde, hâkim davacıya eksikliği tamamlaması için bir haftalık kesin süre verir.

- SOMUT OLAYDA YARGITAY ŞUNU KABUL EDİYOR: DAVACI, DAVALININ TC'Sİ BİLİNİYORSA BU DURUMDA ADRESİN YAZILMAMASI VEYA BİLİNMEMESİ ÖNEMLİ DEĞİLDİR. DAVALININ TC SİNDEN ÇIKAN MERNİS ADRESİ ARAŞTIRMA YÜKÜ MAHKEMEYE GECER. YANİ BU DURUMDA DAVA ACILMAMIŞ SAYILMAZ .

- malvarlığı haklarına ilişkin davalarda, dava konusunun değeri ZORUNLU UNSUR değil kanunen kesin süre vermek gerekmez. Harçlar kanunu hükümlerine göre tespit edilir.

→ Hukuki sebepler zorunlu unsur değildir ve hakim resen uygular.

→ Verilen bu kesin süre içinde eksikliğin tamamlanmaması hâlinde dava açılmamış sayılır. Usulden red olmaz.

SORU 2: Davacı Kerem Satar, davayı geri almak istemektedir. Davacının davayı geri alması mümkün müdür? Mümkünse nasıl, mümkün değilse neden?

Davanın geri alınması

MADDE 123- (1) Davacı, hüküm kesinleşinceye kadar, ancak davalının açık rızası ile davasını geri alabilir.

Kanun yoluna gitmeden de kesinleşebilir. Dava hüküm kesinleşinceye kadar geri alınabilir.

Bu durumda davacı kerem satar açmış olduğu davayı hüküm kesinleşinceye kadar davalının da rızasıyla geri alabilir.

SORU 3: Dava dilekçesinin davalı Murat İşlet'e tebliğ edilmesi halinde, davalının tutumunu çeşitli ihtimallere göre değerlendiriniz.

DAVAYA CEVAP

SAVUNMA ŞEKLİ		
Davalı, davacının dava açarak yöneltiği talepleri haklı görüyorsa, davayı kısmen veya tamamen kabul edebilir ( ) Davanın tamamen kabul edilmesi ile, dava son bulur. Davanın kısmen kabul edilmesiyle, kabul edilmeyen bölüm için davaya devam edilir. Davalı, davanın kabul etmediği bu bölümüne karşı yandaki şekillerde savunmada bulunabilir.	Davalının, davacı tarafından dava dilekçesinde ileri sürülen tüm vakıaları inkâr ettiği kabul edilir. Bu halde, davalı, sadece davacının dava dilekçesinde bildirdiği vakıaların doğru olmadığını ispat etmeye ve bunun için karşı delil göstermeye yetkilidir. Cevap layihası vermeyen davalının, inkârın kapsamı dışında kalan, özellikle davacının ileri sürdüğü vakıalara karşı yeni vakıalar ileri sürmesi veya delil göstermesi, savunmanın genişletilmesi sayılır.	1)Davalı davacının dava dilekçesinde bildirmiş olduğu vakıaları tamamen veya kısmen inkâr edebilir. 2)Davalı, dava dilekçesinde bildirilmiş olan vakıaları inkâr etmemekle beraber, bu vakıaların davacının talep sonucunu haklı gösterecek nitelikte olmadığını iddia edebilir.

Olaydan da anlaşılacağı üzere davalı MURAT İŞLET yukarıdaki şekilde savunmada bulunabilir.

EMİRHAN DONBAY

SORU 4: Davalı Murat İşlet'in cevap dilekçesi verdiği varsayımında;

a) **Cevap dilekçesiyle beraber, Kerem Satar'ın da kendisine 5.000 TL borcu olduğu gerekçesiyle karşı dava açmayı düşünmektedir. Murat İşlet' in böyle bir karşı dava açabilmesi mümkün müdür? Açabilirse hangi süre içerisinde, nasıl? Açamazsa neden?**

KARSI DAVA (m. 132- m.134)

Davalının aynı mahkemede ve aynı dosyada, kendi hakkının da hüküm altına alınmasını isteyerek davacıya karşı bir dava açmasına karşı dava denir.

ŞARTLARI=

1)Asıl davanın açılmış ve hâlen görülmekte olması,

2)Karşı davada ileri sürülecek olan talep ile asıl davada ileri sürülen talep arasında takas veya mahsup ilişkisinin bulunması yahut bu davalar arasında bağlantının mevcut olması

Bu şartlar gerçekleşmeden karşı dava açılacak olursa, mahkeme, talep üzerine yahut resen, karşı davanın asıl davadan ayrılmasına; gerekiyorsa dosyanın görevli mahkemeye gönderilmesine karar verir.

- → Karşı dava, cevap dilekçesiyle veya esasa cevap süresi içinde ayrı bir dilekçe verilmek suretiyle açılır. Süresinden sonra karşı dava açılması hâlinde, mahkeme davaların ayrılmasına karar verir.

- → Karşılık dava asıl dava ile birlikte incelenir, tahkikat birlikte yürütülür.

- → Asıl davanın veya karşılık davanın herhangi bir şekilde sona ermesi kural olarak diğerini etkilemez.

- → Asıl dava ve karşılık dava hakkında tek bir hüküm verilmesine rağmen, bu iki dava hakkındaki kararlar hükümde ayrı ayrı belirtilir.

- → Asıl dava ile karşılık dava, temyiz bakımından birbirinden bağımsız olduğundan, temyiz sınırı her ikisi için ayrı ayrı değerlendirilir ve her biri yalnız başına temyiz edilebilir

b) Davalı dava dilekçesinin kendisine tebliğinden bir hafta sonra cevap dilekçesi vermiştir. Cevap dilekçesini verdikten sonra, yetkisiz mahkemede dava açıldığı yönündeki savunmasını yazmadığını hatırlamıştır. Henüz cevap süresinin dolmadığını hatırlayan davalı Murat İşlet, mahkemeye yetkisizlik savunmasını içeren bir dilekçe daha vermiştir. Davalı Murat İşlet' in eylemi yerinde midir? Neden? Anlatınız.

EMİRHAN DONBAY

TARAFLARIN İKİNCİ DİLEKÇELERİ
(m. 136)
Davacı, cevap dilekçesinin kendisine tebliğinden itibaren iki hafta içinde cevaba cevap dilekçesi; davalı da davacının cevabının kendisine tebliğinden itibaren iki hafta içinde ikinci cevap dilekçesi verebilir.

Davacının cevaba cevap, davalının da ikinci cevap dilekçesi hakkında, dava ve cevap dilekçelerine ilişkin hükümler, niteliğine aykırı düşmediği sürece kıyasen uygulanır.

İDDİA VE SAVUNMANIN GENİŞLETİLMESİ VEYA DEĞİŞTİRİLMESİ YASAĞI DURUMU
MADDE 141-
(1) Taraflar, cevaba cevap ve ikinci cevap dilekçeleri ile serbestçe; ön inceleme aşamasında ise ancak karşı tarafın açık muvafakati ile iddia veya savunmalarını genişletebilir yahut değiştirebilirler.

Ön inceleme duruşmasına taraflardan biri mazeretsiz olarak gelmezse, gelen taraf onun muvafakati aranmaksızın iddia veya savunmasını genişletebilir yahut değiştirebilir.

Ön inceleme aşamasının tamamlanmasından sonra iddia veya savunma genişletilemez yahut değiştirilemez.

(2) İddia ve savunmanın genişletilip değiştirilmesi konusunda ıslah ve karşı tarafın açık muvafakati hükümleri saklıdır.

SORU 5 : Davacı vekili Güven İnan, dava dilekçesinde faiz talep etmeyi unutmuş; cevaba cevap dilekçesinde 2.000 TL faiz talep etmiştir. Bunun üzerine davalı Murat İşlet, davacının, cevaba cevap dilekçesinde faiz talebinde bulunamayacağı, dava dilekçesinde faiz talep etmemekle faizden feragat etmiş sayılacağı savunmasında bulunmuştur. Davalının ikinci cevap dilekçesindeki savunması yerinde midir? Değerlendiriniz.

Taraflar, cevaba cevap ve ikinci cevap dilekçeleri ile serbestçe; iddia veya savunmalarını genişletebilir yahut değiştirebilirler.

İddia ve savunmanın genişletilip değiştirilmesi konusunda ıslah ve karşı tarafın açık muvafakati hükümleri saklıdır.

SORU 6 : Davalı cevap dilekçesinde *"İddia edilen borç ödenmiştir."* savunmasında bulunmamıştır. Dilekçeler teatisi aşaması tamamlandıktan sonra, davalının bu savunmada bulunması mümkün müdür? Çeşitli ihtimallere göre açıklayınız.

İtirazlar: Dava dosyasına girmiş ve dava malzemeleri arasında bulunan itiraz sebeplerinin sonradan ileri sürülmesi yasak olan savunmayı genişletme değildir. Çünkü hâkim, dava dosyasından anlaşılan itiraz sebeplerini kendiliğinden gözetmekle yükümlüdür.

Bununla birlikte, davacının dilekçelerinden anlaşılmayan itiraz sebepleri, davalı tarafından cevap süresi içinde verilmiş olan cevap dilekçesinde bildirilmemiş ise, bu itiraz sebeplerinin sonradan ileri sürülmesi savunmayı genişletme yasağına tâbidir. Çünkü, bu itiraz sebeplerinin sonradan ileri sürülmesi yeni vakıaların bildirilmesi demektir.

SORU 7: Davacı Murat İşlet, duruşmaya gelmemiş, herhangi bir mazeret de sunmamıştır.Bu durumda mahkemenin tutumu nasıl olmalıdır?

MADDE 150- (1) Usulüne uygun şekilde davet edilmiş olan taraflar, duruşmaya gelmedikleri veya gelip de davayı takip etmeyeceklerini bildirdikleri takdirde dosyanın işlemden kaldırılmasına karar verilir.

(2) Usulüne uygun şekilde davet edilmiş olan taraflardan biri duruşmaya gelir, diğeri gelmezse, gelen tarafın talebi üzerine, yargılamaya gelmeyen tarafın yokluğunda devam edilir

veya dosya işlemden kaldırılır. Geçerli bir özrü olmaksızın duruşmaya gelmeyen taraf, yokluğunda yapılan işlemlere itiraz edemez.

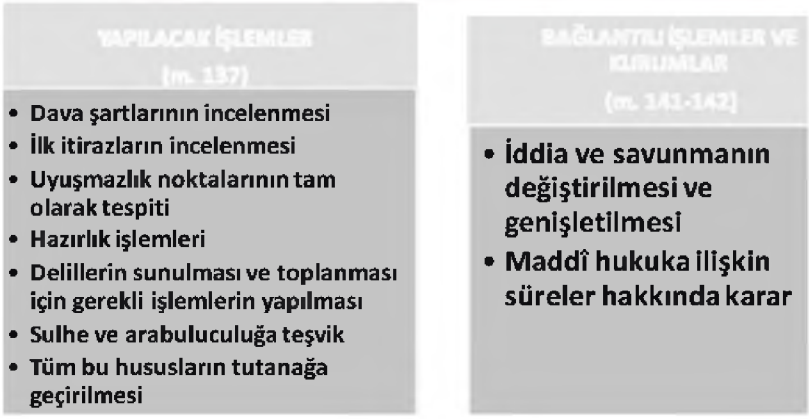
(3) Duruşma gününün belli edilmesi için tarafların başvurması gereken hâllerde gün tespit ettirilmemişse, son işlem tarihinden başlayarak bir ay geçmekle dosya işlemden kaldırılır.

(4) Dosyası işlemden kaldırılmış olan dava, işlemden kaldırıldığı tarihten başlayarak üç ay içinde taraflardan birinin dilekçe ile başvurusu üzerine yenilenebilir. Yenileme dilekçesi, duruşma gün, saat ve yeri ile birlikte taraflara tebliğ edilir. Dosyanın işlemden kaldırıldığı tarihten başlayarak bir ay geçtikten sonra yenileme talebinde bulunulursa, yeniden harç alınır, bu harç yenileyen tarafça ödenir ve karşı tarafa yüklenemez. Bu şekilde harç verilerek yenilenen dava, eski davanın devamı sayılır.

DOSYA İŞLEMDEN KALDIRILIRA DAVA DERSTTİR BAŞKA YERDE AYNI DAVA AÇILSA USULDEN RED

SORU 8: Hakim Hayri Kesin, dilekçeler aşaması tamamlandıktan sonra, tahkikat için gün tayin etmiştir. Hakim Hayri Kesin'in davranışı yerinde midir? Açıklayınız.

- Ön İnceleme (137-142)
  -

SORU 9: **Hakim Hayri Kesin, ön inceleme duruşmasında, davacı Kerem Satar'a, davada talep ettiği alacağın varlığını ispata yarayan senedi getirmesi için iki haftalık kesin süre vermiştir. Bu süre içerisinde delilin getirilmemesi durumunda akıbeti ne olacaktır? HMK' da, davacı Kerem Satar'ın, davanın daha sonraki aşamalarında bu delili ileri sürmesine imkan verecek bir imkan var mıdır? Açıklayınız.**

Sonradan delil gösterilmesi

MADDE 145- (1) Taraflar, Kanunda belirtilen süreden sonra delil gösteremezler. Ancak bir delilin sonradan ileri sürülmesi yargılamayı geciktirme amacı taşımıyorsa veya süresinde ileri sürülememesi ilgili tarafın kusurundan kaynaklanmıyorsa, mahkeme o delilin sonradan gösterilmesine izin verebilir.